

Plán péče o přírodní rezervaci Komáří vrch

**na období
2020-2029**

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR.....	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	2
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	3
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany.....	3
1.6 Kategorie IUCN.....	3
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	3
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	3
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav.....	4
1.8 Cíl ochrany.....	4
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	5
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	5
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů.....	5
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	6
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	8
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	8
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	9
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	9
2.4.1 Základní údaje o lesích.....	9
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup.....	11
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	12
3. Plán zásahů a opatření.....	13
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	13
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	13
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	14
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	15
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	15
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	15
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	15
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	15
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	15
4. Závěrečné údaje	16
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	16
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	16
4.3 Seznam používaných zkratk	17
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval.....	18

5. Přílohy	19
-------------------------	-----------

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	574
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Komářův vrch
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	výnos
orgán, který předpis vydal:	Ministerstvo kultury České socialistické republiky
číslo předpisu:	č. j. 8904/73
datum platnosti předpisu:	9. 8. 1973
datum účinnosti předpisu:	14. 9. 1973

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Královéhradecký
okres:	Rychnov nad Kněžnou
obec s rozšířenou působností:	Rychnov nad Kněžnou
obec s pověřeným obecním úřadem:	Rokytnice v Orlických horách
obec:	Orlické Záhvoří
	Říčky v Orlických horách
katastrální území:	Černá Voda u Orlického Záhvoří
	Říčky v Orlických horách

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: (712175, Černá Voda u Orlického Záhoří)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
3053		Lesní pozemek		46376	43026
3054		Ostatní plocha	Ostatní komunikace	16724	226
3055		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa	4135905	50
Celkem					43302

Poznámka: výměra získána výpočtem GIS. Stav k 30. 4. 2019.

Katastrální území: (745553, Říčky v Orlických horách)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
2304/1		Lesní pozemek		3457714	75268
2357/2		Ostatní plocha	Ostatní komunikace	88	2
2399/1		Ostatní plocha	Silnice	34457	74
4015		Lesní pozemek		6557	6119
Celkem					81463

Poznámka: výměra získána výpočtem GIS. Stav k 30. 4. 2019.

Ochranné pásmo:

Katastrální území: (745553, Říčky v Orlických horách)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
2304/1		Lesní pozemek		3457714	35209
Celkem					35209

Poznámka: výměra získána výpočtem GIS. Stav k 30. 4. 2019.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	12,4463	3,5209		
vodní plochy	-	-	zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	-	-		
orná půda	-	-		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		
ostatní plochy	0,0302	-	neplodná půda	-
			ostatní způsoby využití	0,0302
zastavěné plochy a nádvoří	-	-		
plocha celkem	12,4765	3,5209		

Poznámka: současná výměra rezervace se liší od původních hodnot při vyhlášení (12,68 ha plocha rezervace a 3,7 ha plocha ochranného pásma) z důvodu proběhnuvší revize hranic MZCHÚ v roce 2009, kdy byly hranice zpřesněny pomocí GIS programu.

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:	ne
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):	Orlické hory, I. a II. zóna
překryv s jiným typem ochrany:	CHOPAV Orlické hory; překrývá se s vymezením CHKO Orlické hory ÚSES – NRBK 80 H „horská“; RBC 499 „Komáří vrch“
mezinárodní statut ochrany:	ne
<u>Natura 2000</u>	
ptačí oblast:	ne
evropsky významná lokalita:	ne

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Ochrana přirozených horských bučin na hřebeni Orlických hor.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L5.4 Acidofilní bučiny <i>Asociace Calamagrostio villosae-Fagetum sylvaticae</i>	58	Většina těchto porostů má minimální variabilitu s dominantním bukem a slabou příměsí smrku. Bylinné patro je velmi chudé a monotonní s pokryvností kolem 50 %. Nejčastější dominantou je v něm borůvka (<i>Vaccinium myrtillus</i>), místy pak šťavel kyselý (<i>Oxalis acetosella</i>) nebo třtina chloupkatá (<i>Calamagrostis villosa</i>). Byl zde zjištěn výskyt několika ohrožených druhů drabčíkovitých brouků (<i>Atrecus longiceps</i> , <i>Mycetoporus ambiguus</i> , <i>Leptusa ruficollis</i>) a hub (<i>Ascotremella faginea</i> , <i>Biscogniauxia repanda</i> , <i>Globulicium hiemale</i> , <i>Pluteus phlebophorus</i>). Nejcenějším a nejtypičtějším fenoménem rezervace jsou víceetážové porosty v její střední a jižní části. Kde vniká na povrch půdy dost světla, tam dochází v posledních letech k intenzivnímu zmlazování buku lesního.	A

*kód předmětu ochrany:

A = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

B = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

C = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

Klasifikace ekosystémů dle Chytrý et al., 2010.

1.8 Cíl ochrany

Hlavním cílem ochrany přírodní rezervace Komáří vrch je maximální uplatnění autoregulačních procesů v relativně zachovalých horských bučinách. V porostech s nižším stupněm přirozenosti šetrným hospodařením usměrňovaný vývoj k druhově, věkově a prostorově stanovišti odpovídajícím porostům.

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L5.4 Acidofilní bučiny	Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodní“.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 50 % území PR) přítomnost vývojových fází ekosystému prostorová, věková a druhová skladba odpovídající typu stanoviště

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Přírodní rezervace Komářův vrch se rozkládá na mírných svazích přibližně ve středu hřebene Orlických hor v okolí Komářova vrchu (kóta 992 m n. m.), severovýchodně od obce Říčky v Orlických horách nad serpentínami silnice vedoucí z této obce do Orlického Záhoří. Nadmořská výška rezervace je mezi 927-1000 m, plocha téměř 12,5 ha. Důvodem ochrany území je fragment původních porostů acidofilních horských bučin. Část rezervace tvoří sekundární hospodářské smrčiny, na východní části jsou dosud zbytky vysazované kleče.

Geomorfologie, geologie a pedologie

Dle geomorfologického členění se Přírodní rezervace Komářův vrch nachází v subprovincii Krkonošsko-jesenická soustava, celku Orlické hory, okrsku Orlický hřbet.

Geologický podklad na Komářím vrchu tvoří zejména středně až hrubě vrstevnaté ruly či ortoruly (Opletal et al., 1980).

Půdy jsou převážně středně hluboké od oligotrofních, mírně podzolovaných kambizemí (modální či rankerové; viz např. Kacálek, 2006) a kryptopodzolů (Králíček, 2017) až po skeletovité podzoly v nejvyšších partiích (Mackovčín et al., 2002). Půdní podmínky na Komářím vrchu jsou nepříznivé - půdy jsou silně kyselé, nepřiliš hluboké a s malým obsahem živin; to všechno limituje druhovou pestrost vegetace. Extrémní půdní chemismus je výsledkem součinnosti vlivu podloží, klimatu a působení člověka.

Hydrologie a klimatologie

Celá oblast spadá do povodí Divoké Orlice; potoky pramenící pod Komářím vrchem se do ní vlévají buď přímo (ty ze severovýchodního svahu), nebo prostřednictvím Říčky a Zdobnice (ty z jihozápadního svahu). Vlastní rezervace je nicméně na samotném hřebetu hor, proto v ní žádné stabilní tekoucí vody nejsou.

Podle klimatických oblastí Československa (Quitt, 1971) Komářův vrch patří do oblasti CH6. Letních dnů (tj. s teplotou nad 25°C) je zde v roce jen 10-30, léto bývá mírně chladné a vlhké. Přechodná období jsou dlouhá s chladným jarem i podzimem. Zima je velmi dlouhá, mírně chladná, vlhká s dlouhým trváním sněhové pokrývky (120-140 dní), mrazy se obvykle objevují už koncem září a mohou se objevit ještě v polovině května. Vegetační období (tj. průměrná denní teplota nad 10°C) trvá jen 120-140 dní. Nejteplejším měsícem roku je červenec s průměrnými teplotami 14-15 °C. Naopak nejchladnější v roce byl donedávna leden s průměrem mezi -4 a -5°C (Roček et al., 1977; Kacálek, 2006), v posledních několika letech se jím ale stává únor (průměr -3°C); oproti dlouhodobému průměru let 1961-2015 se zřetelně otepluje (Králíček, 2017).

Roční úhrn srážek se pohybuje kolem 1000-1200 mm; nejvíce jich spadne v červenci, nejméně pak od února do dubna. V posledních letech došlo oproti dlouhodobému průměru ke snížení ročního úhrnu srážek o asi 250 mm za rok (Králíček, 2017). Časté jsou zde bouřky a sluneční svit dosahuje asi 1650 hodin za rok (Mackovčín et al., 2002).

Potenciální vegetace, fytogeografické poměry

Z fytogeografického hlediska náleží sledované území do fytogeografické oblasti oreofytika okresu 95 Orlické hory, podokresu 95a Český hřeben (Skalický, 1988), v kvadrantu středoevropského síťového mapování 5764d (Ehrendorfer et Hamann, 1965). Potenciální přirozenou vegetaci území tvoří smrková bučina (*Calamagrostio villosae-Fagetum sylvaticae*) a okrajově zasahují květnaté bučiny s kyčelnicí devítilistou (*Dentario enneaphylli-Fagetum*)

(Neuhäuslová, 1998). Typologicky jsou stanoviště řazena k lesním typům 7Z (zakrslá buková smrčina) a 7K (kyselá buková smrčina). Při fyto geografickém průzkumu (Gerža, 2018) byly v přírodní rezervaci zjištěny asociace *Calamagrostio villosae-Fagetum sylvaticae* (cca 7,5 ha, tj. 58 %), dále kulturní smrčiny (5,2 ha, tj. 42 %) a konečně ruderalní bylinná vegetace v okolí bunkrů prvorepublikového opevnění (cca 0,09 ha).

Flóra a fauna

Floristicky se nejedná o výjimečně cennou lokalitu. Plavuník zploštělý (*Diphasiastrum complanatum*), zjištěný při inventarizaci v roce 1981 patrně vyhynul, vranec jedlový (*Huperzia selago*) je nezvěstný od roku 2004. Ze dřevinného patra během posledních desetiletí úplně vypadla jedle bělokorá (*Abies alba*). Z aktuálně zjištěných ohrožených druhů rostlin jsou nejednodušší srpnatka žlutavá (*Warnstorfia pseudostraminea*) a čípek objímavý (*Streptopus amplexifolius*). Faunisticky stojí za pozornost drabčíkovití brouci, ze kterých byly v roce 2017 zjištěny tři druhy zařazené v červených seznamech. Z taxonomického hlediska patrně nejednodušší je druhové spektrum hub a v bunkrech zimující netopýři (pro podrobnosti viz následující kapitola).

V roce 2018 zde byl proveden průzkum floristický (Gerža, 2018a), fytocenologický (Gerža, 2018b), herpetologický (Lemberk, 2018), mykologický (Tejklová, 2019) a bryologický (Myšková, 2019).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

Mechy

Druh*	Kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	Stupeň ohrožení**	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky***
Měřík prostřední <i>Plagiommium medium</i>	-	LR-nt	Vzácně na mokřině u cesty na severním okraji porostu 60B2a (2018)
Srpnatka žlutavá <i>Warnstorfia pseudostraminea</i>	-	EN	Dominantní druh na mokřině u cesty na severním okraji porostu 60B2a (2018)

Cévnaté rostliny

Druh*	Kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	Stupeň ohrožení**	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky***
Kaprad' podobná <i>Dryopteris expansa</i>	-	NT	Přinejmenším vyšší desítky rostlin mezi bunkry v SV části PR (2018)
Plavuník zploštělý <i>Diphasiastrum complanatum</i>	O	EN	Zjištěn jen při inventarizaci v roce 1981
Protěž norská <i>Gnaphalium norvegicum</i>	-	NT	Vždy jen jednotlivé rostliny podél cest na jižní i severní hranici PR (2018)
Vranec jedlový <i>Huperzia selago</i>	O	NT	Zjištěn jen v roce 2004
Plavuň pučivá <i>Lycopodium annotinum</i>	O	LC	Zjištěna jen v roce 2000
Hruštička menší <i>Pyrola minor</i>	-	NT	Na čtyřech místech PR, převážně v mladých smrčinách; dohromady vyšší stovky rostlin (2018)
Vrba slezská <i>Salix silesiaca</i>	-	NT	Jednotlivé keře na více místech ve víceetážových bučinách (2018)
Čípek objímavý <i>Streptopus amplexifolius</i>	-	VU	Vzácně jednotlivé rostliny (pozorováno do 20) v bučinách i smrčinách (2018)

Houby

Druh*	Kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	Stupeň ohrožení**	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky***
Mozkovka rosolovitá <i>Ascotremella faginea</i>	SO	VU	Velmi vzácně; nalezena na přeraženém kmínku buku lesního v jádrové části; plodnice nebyly zaznamenány (Tejklová, 2019)
Káčovka jeřábová <i>Biscogniauxia repanda</i>	-	EN	Roztroušeně na mrtvých větvích a kmenech jeřábu ptačího (Tejklová, 2019)
Kornatec zimní <i>Globulicium hiemale</i>	-	CR	Vzácně na mrtvých větvích smrků (Tejklová, 2019)
Štítovka síťnatá <i>Pluteus phlebophorus</i>	-	EN	Velmi vzácně na mrtvém dřevě buku lesního (Tejklová, 2019)

Hmyz (brouci)

Druh*	Kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	Stupeň ohrožení**	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky***
<i>Atrecus longiceps</i>	-	EN	Zjištěn v opadu v jádrové části rezervace v roce 2017
<i>Mycetoporus ambiguus</i>	-	EN	3 jedinci v opadu v jádrové části rezervace v roce 2017
<i>Leptusa ruficollis</i>	-	NT	2 jedinci v opadu v jádrové části rezervace v roce 2017

Obratlovci

Druh*	Kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	Stupeň ohrožení**	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky***
Sýc rousný <i>Aegolius funereus</i>	SO	VU	Opakované hnízdění v letech 2009-2018
Netopýr černý <i>Barbastella barbastellus</i>	KO	LC	Pravidelně zimuje několik jedinců v bunkru R-S 91 (2017)
Netopýr severní <i>Eptesicus nilssonii</i>	SO	LC	Pravidelně zimuje kolem 10 jedinců v bunkrech
Netopýr vodní <i>Myotis daubentonii</i>	SO	LC	Pozorování dva jedinci v roce 2010
Netopýr velký <i>Myotis myotis</i>	KO	NT	Pozorován v roce 2016
Ořešník kropenatý <i>Nucifraga caryocatactes</i>	O	VU	Často pozorován i v širším okolí PR (2018)
Budníček zelený <i>Phylloscopus trochiloides</i>	-	VU	Zjištěn v roce 2014
Netopýr ušatý <i>Plecotus auritus</i>	SO	LC	Každoročně zimuje několik jedinců v bunkrech
Veverka obecná <i>Sciurus vulgaris</i>	O	DD	Stabilně po celé ploše PR i v okolí (2019)
Rejsek hoský <i>Sorex alpinus</i>	SO	VU	2 jedinci v zakrslé acidofilní smrkové bučině (jih porostu 60B15b/9b/2d; 2017)
Zmije obecná <i>Vipera berus</i>	KO	VU	Nepříliš početná (v PR jedinci), ale vyskytuje se dlouhodobě i v okolí (2018)
Ještěrka živorodá <i>Zootoca vivipara</i>	SO	NT	V PR patrně nižší desítky jedinců na světlejších místech (podél cest; 2018)

* zařazeny druhy dle Vyhl. 395/1992 Sb. a červených seznamů; druhy jsou řazeny abecedně dle odborných názvů.

** dle červených seznamů ČR

*** rok je poslední záznam druhu; není-li uvedeno jinak, údaj z NDOP

Vysvětlivky zkratk:

Dle vyhlášky 395/1992 Sb., v platném znění: KO - kriticky ohrožený, SO - silně ohrožený, O – ohrožený.

Dle Červených seznamů IUCN-AOPK ČR: CR - kriticky ohrožený, EN - (silně) ohrožený, VU - zranitelný (ohrožený), NT - téměř ohrožený, LR-nt – blízký ohrožení, LC – málo dotčený, DD - druh, o němž jsou nedostatečné údaje. U hub, jsou kategorie ohrožení převzaty z práce Holce a Berana, 2006).

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Tradiční hrozbou těchto poloh je zejména kombinace námrazy, mokrého sněhu a větru. V posledních letech dochází ve srovnání s dlouhodobým průměrem ke snižování průměrného úhrnu srážek (uvádí se až o 250 mm) a naopak vzrůstu průměrných teplot (Králíček, 2017). Pokud bude tato situace trvat i nadále, bude to konkrétně na Komářím vrchu znamenat posun k optimu pro buk lesní (v neprospěch smrku a jedle).

b) biotické disturbanční činitele

Rizika ohrožení biotickými činiteli pro předmět ochrany (tj. acidofilní bučiny) aktuálně nejsou významná. Smrčiny jsou ohroženy kůrovci, zvláště pak v kombinaci s působením abiotických činitelů. Limitním faktorem pro odrůstání dřevin je vliv zvěře (viz např. Vacek et al., 2014).

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Státní přírodní rezervace Komáří vrch byla zřízena výnosem Ministerstva kultury České socialistické republiky ze dne 9. 8. 1973, a to k ochraně přirozených horských bučin na hřebeni Orlických hor. Vyhláškou MŽP č. 395/1992 Sb. v platném znění, bylo chráněné území převedeno do kategorie přírodní rezervace.

b) lesní hospodářství

Roku 1704 zakoupil lesy v okolí Komářího vrchu od královské komory hrabě Norbert Leopold Libštejnský z Kolowrat. Tento rod zde hospodařil dodnes s přetržkou let 1939-1945, kdy byl majetek pod německou nucenou správou, a let 1948-1992, kdy byl zestátněn komunisty.

Současné porosty v PR Komáří vrch jsou kronikou proměn a problémů v lesním hospodaření za posledních více než sto let. Většina porostů je složena z dřevin původní skladby, ale jejich zastoupení a věková struktura byly podstatně ovlivněny výsadbou a/nebo výchovou, typicky ve prospěch stejnověkých porostů smrku ztepilého. Porosty s jednoznačnou preferencí smrku byly zakládány od druhé světové války do roku 1995. Během 80. let byly lesní porosty v Orlických horách těžce poškozeny imisemi a Komáří vrch nebyl výjimkou. Dlouhodobé působení exhalací s vysokým obsahem síry, dusíku a těžkých kovů způsobilo extrémní snížení pH půdy a vyústilo v celkové narušení půdního chemismu a následně celých lesních ekosystémů. I v blízkosti rezervace v té době docházelo k rozpadu celých porostů. Celé území rezervace je zařazeno do pásma ohrožení imisemi A. Jedná se o polohy v mimořádně nepříznivých imisně ekologických podmínkách s vysokým imisním zatížením. Při zoufalých snahách zachovat alespoň základní funkce lesa byla v roce 1990 přímo v rezervaci sázena borovice kleč. Po odsíření tepelných elektráren po roce 1989 se situace stabilizovala; přinejmenším z hlediska depozic síry a pH se situace dále nezhoršuje (Králíček et al., 2017). Se zlepšením imisní situace se v posledních letech postupně přistupuje k přeměně porostů ve prospěch lesa složeného z druhů, které tu rostly i předtím a přinejmenším v současnosti se

zdá, že tu mají lepší perspektivu. S účinností lesního zákona č. 289/1995, Sb. vznikla povinnost výsadeb dalších dřevin v obnovovaných porostech (tzv. melioračních a zpevňujících). Od roku 1996 jsou tedy ve výsadbách ve vyšší míře zastoupeny i další dřeviny, konkrétně zejména buk. V rezervaci je snaha o maximální využití přirozeného zmlazení a tím postupný vznik strukturně a věkově bohatších porostů.

c) myslivost

Území rezervace spadá do honitby Kolowratské lesy (CZ5213606079). Vyskytuje se zde zejména zvěř jelení, v menší míře pak srnčí a černá. Zvěř je limitním faktorem odrůstání dřevin, zvláště pak listnáčů. V poslední době se nicméně zdá, že množství přirozeného zmlazení zejména buku již překročilo kritickou hranici a bude odrůstat i bez oplocení. U ostatních dřevin je situace horší.

d) rekreace a sport

Intenzivnější turistický ruch v okolí rezervace souvisí s jejím vklíněním mezi cyklostezku na jihu a červeně značenou Jiráskovu cestu na severu, dále pak s přítomností bunkrů. Na vlastním území rezervace nejsou oficiálně provozovány žádné sportovní aktivity, na základě bližších ochranných podmínek, které jsou uvedeny ve zřizovacím výnosu MK ČSR ze dne 9. 8. 1973 o zřízení státní přírodní rezervace Komáří vrch, je veřejnosti rezervace přístupná jen po lesních a značených cestách. Pod větším vlivem návštěvnosti je okolí bunkrů a zejména východní cíp rezervace u silnice přes Mezivrší (porosty 60B2a a 60B2c), kde se v souvislosti s vysokou frekvencí turistů začíná hromadit odpad; krom toho dochází i k eutrofizaci stanoviště.

e) jiné způsoby využívání

Přímo na Komáří vrchu vznikly v letech 1937 a 1938 tři objekty těžkého opevnění: R-S 90/I "pravý", R-S 90/II "levý" a R-S 91 "vrchol". V důsledku prací na opevnění došlo i k rozsáhlým úpravám okolního terénu, porostu i infrastruktury. Průseky střeleckých perimetrů v lese byly po válce zalesněny smrkem a dodnes jsou zřetelné v terénu i na lesnických mapách. V současné době jsou vstupy do bunkrů z důvodu bezpečnosti a ochrany přírody uzamčené (bunkry mají podzemní patra, zimují v nich netopýři).

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

LHP pro LHC 508704 Kolowratské lesy Rychnov nad Kněžnou, platný 1. 1. 2011 – 31. 12. 2020

Oblastní plán rozvoje lesů pro přírodní lesní oblast 25 – Orlické hory (na období 1. 1. 1999 – 31. 12. 2018)

Chráněná oblast přirozené akumulace vod Orlické hory – Nařízení vlády ČSR č. 40/1978 Sb.

Výnos Ministerstva kultury České socialistické republiky č. j. 8904/73 ze dne 9. 8. 1973.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	25 Orlické hory
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	508 704 Kolowratské lesy Rychnov n. Kn.
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	12,48 ha
Období platnosti LHP (LHO)	2011-2020

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 25 Orlické hory				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT**	Výměra (ha)	Podíl (%)
7K	Kyselá buková smrčina	SM 70-80, BK 15-25, JD 3-10, JŘ +-5, BŘP+-2	6,65	53
7Z	Zakrslá buková smrčina	SM 70-80, BK 10-25, JD+-5, BŘP +-5, JŘ +-5	5,83	47
Celkem			12,48	100 %

*Pokud se v rámci SLT vyskytují lesní typy s výrazně odlišnou přirozenou druhovou skladbou, je možno uvést i jednotlivé lesní typy.

**Zkratky dřevin dle Přílohy č. 4 Vyhl. 84/1996 Sb.

Pozn.: Přirozená dřevinná skladba SLT byla určena dle AOPK ČR a kol., 2006 (Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000), spektrum druhů pak zúženo dle OPRL pro PLO 25 (ÚHÚL, 1999).

Přílohy:

T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3- Mapa dílčích ploch a objektů

M4 - Lesnická mapa typologická

M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	L5.4 Acidofilní bučiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
Rozloha ekosystému (min. 50 %)	Rozloha ekosystému se oproti předchozímu plánu péče nezměnila	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
Přítomnost vývojových fází ekosystému	Ve srovnání se staršími záznamy dochází k výrazné přirozené obnově buku, který začíná místy odrůstat i bez ochrany proti zvěři. Nicméně větší část porostů ještě odpovídá lesu věkových tříd, tzn. některé vývojové fáze v PR chybějí.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Zlepšující se
Prostorová, věková a druhová skladba odpovídající typu stanoviště	Porosty v PR mají zjednodušenou věkovou, prostorovou i druhovou skladbu; mnohá stadia nebo druhy chybějí. Prostorová a věková skladba by se mohla upravit časem samovolně, chybějící druhy se pokoušíme vrátit pomocí dosadby a podsadby do oplocenek. Nicméně nelze vyloučit ani to, že za vymizením např. jedle není jen tlak zvěře, ale i změny v půdním chemismu nebo posun k suššímu a teplejšímu klimatu.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Setrvalý

V červnu v roce 1983 proběhla ve SPR Komáří vrch revize dosavadního hospodaření. Bylo konstatováno, že dosavadní prakticky bezzásahové hospodaření se negativně projevilo rozvojem smrčín. Byl vyvozen závěr, že bude nezbytné cílevědomě upravovat druhové složení porostů s cílem zvýšení zastoupení buku na úkor smrku (Protokol o prověře MZCHÚ 1985 in Rezervační kniha o PR Komáří vrch).

Na počátku 90. let 20. století byl stav porostů v PR Komáří vrch v důsledku ovlivnění imisemi dosti nepříznivý. Docházelo často k nahodilým těžbám a jehličnaté porosty téměř vymizely (Ochrannářský plán 1991–2000 in Rezervační kniha o PR Komáří vrch). V reakci na to byl v okolí vysazován smrk pichlavý a borovice kleč, která byla vysazena i na západním konci rezervace.

V roce 1993 bylo jádro rezervace oploceno drátěnou oplocenkou proti zvěři, čímž vznikly podmínky pro přirozenou obnovu buku. Před rokem 2009 bylo pletivo z této oplocenky odstraněno. V současné době jsou tyto porosty odrostlé a prosperují.

V posledních letech se zdá, že se situace oproti roku 1983 v podstatě otočila a ve většině porostů dochází k významnému zmlazení buku. V rezervaci byly provedeny výchovné zásahy ve prospěch listnatých dřevin (po roce 2010), v západní části pak postupně došlo k odstranění kleče (2015 a 2016). Uvolněné místo bylo oploceno a byla provedena dosadba a podsadba dřevin přirozené druhové skladby (javoru klenu, jedle bělokore, jeřábu ptačího, buku lesního a smrku ztepilého; 2018).

Snahou do budoucna je dosažení stanovištně odpovídající druhové, věkové a prostorové jemnozrné mozaiky dřevin. V relativně zachovalých víceetážových porostech to znamená maximální uplatnění autoregulačních procesů (rozhodně již ne cílevědomé preference buku). Ve smrkových kulturách pak usměrňovaný vývoj (výchova ke stabilitě a vyšší druhové pestrosti). V případě odumření skupinek stromů využít podsadby pro vnos chybějících dřevin, jejich spektrum průběžně upravovat dle zkušeností. V obou typech porostů ponechávat

maximum mrtvého dřeva a doupné stromy za účelem udržení biodiverzity živočichů, rostlin a hub.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize zájmů se nepředpokládá.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy

Rámcová směrnice péče o les

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů		Cílový předmět ochrany	
1	Les zvláštního určení (21b)	7K, 7Z		Ekosystém L5.4 Acidofilní bučiny	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
7K	SM 70-80, BK 15-25, JD 3-10, JŘ +-5, BŘP+-2				
7Z	SM 70-80, BK 10-25, JD+-5, BŘP +-5, JŘ +-5				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
S převahou buku		S převahou smrku			
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
- (účelový výběr)		podrostní			
Obmýetí*	Obnovní doba*	Obmýetí*	Obnovní doba*	Obmýetí*	Obnovní doba*
Fyzický věk	Nepřetržitá	Fyzický věk	Nepřetržitá		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Přeměna na druhově, prostorově a věkově diferencované struktury; vnos chybějících dřevin přirozené druhové skladby; nastartování autoregulačních procesů s cílem ponechat samovolnému vývoji.		Vytvoření druhově, prostorově a věkově diferencované struktury lesa se zastoupením dřevin odpovídajícím přirozené druhové skladbě.			
Způsob obnovy a obnovní postup					
Jemné zásahy pro maximální využití přirozené obnovy, na vhodných místech s podsadbami a dosadbami chybějících dřevin (JD, příp. KL, JR, BR).		Management k úpravě struktury a druhového složení porostu (redukce SM). Způsob obnovy clonnou sečí, příp. navazující na plochy vzniklé odumřením stromů. Vnášení dřevin přirozené druhové skladby.			
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Primárně přirozená, případně umělá obnova. Druhová skladba dřevin v umělé obnově dle cílové druhové skladby jednotlivých SLT.		Lze-li, využití přirozené obnovy BK, SM, případně i dalších dřevin. Zastoupení dřevin v umělé obnově dle přirozené druhové skladby.			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
7K	Hlavní SM 75, MZD 25 (ne	Výsadba uvedených dřevin do obnovních prvků; druhy MZD dle předpokládané cílové druhové skladby.			
7Z	MD) Hlavní SM 75, MZD 25				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů.					

<u>Výchova</u> : podpora vzácnějších dřevin cílové druhové skladby, odstraňování nepůvodních druhů	<u>Výchova</u> : úprava druhové skladby ve prospěch zastoupení dřevin dle cílové druhové skladby; odstraňování nepůvodních druhů	
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb		
<u>Ochrana proti zvěři</u> – dle uvážení mechanická repelenty; <u>Ochrana proti buření</u> – výjimečně mechanická (vyžínání, ošlap) <u>Ochrana proti hmyzu</u> (kůrovci, klikoroh) - pouze feromonové lapače; po domluvě s OOP asanace aktivních kůrovcových stromů odkorněním nebo odvozem. V bezpečné vzdálenosti od cest ponechávat odumřelé a padlé stromy přirozenému rozpadu.	<u>Ochrana proti zvěři</u> – mechanická i repelenty; dle uvážení <u>Ochrana proti buření</u> – mechanická (vyžínání, ošlap); chemická proti buření vč. geograficky nepůvodních druhů – pouze ve výjimečných případech (nutné udělení výjimky ze strany OOP ze zákazu používat biocidy v PR a 1. zóně CHKO) <u>Ochrana proti hmyzu</u> (kůrovci, klikoroh) - feromonové lapače, po domluvě s OOP asanace aktivních kůrovcových stromů odvozem nebo odkorněním; <i>chemické látky</i> lze v případě mimořádných událostí (kalamity, velkoplošné disturbance porostů) použít pouze <i>na základě udělené výjimky</i> ze strany OOP dle §43 Zákona 114/1992 Sb. Alespoň 10 % hmoty všech průměrů ponechat na místě k přirozenému rozpadu.	
Poznámka		
Využití nepůvodních druhů při umělé obnově není přípustné (vč. MD). Plán péče nenahrazuje výjimky či souhlasy k činnostem zakázaným dle platné legislativy a zřizovacího předpisu.		

Přílohy:

M4 - Lesnická mapa typologická

M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

b) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Zvláštní péče o vzácné druhy rostlin se nepředpokládá. Pro zachování podmínek pro jejich výskyt bude pečováno o lesní ekosystém a o jeho věkovou, druhovou a prostorovou skladbu. Nepočítá se s těžbami většího rozsahu. Část dřeva všech dimenzí bude ponechána v rezervaci do přirozeného rozpadu, v jádrové části pak veškerá dřevní hmota, což by mělo prospět houbám i na ně navázaným, dosud málo prozkoumaným společenstvům bezobratlých.

c) péče o populace a biotopy živočichů

Kde to bude s ohledem na bezpečnost a průjezdnost komunikací možné, budou ponechány doupné stromy na dožití a následně k přirozenému rozpadu (podpora hub, dutinových ptáků a savců, stejně jako bezobratlých vázaných na mrtvé dřevo a houby, vč. měkkýšů).

V bunkrech zimují netopýři, proto je vhodné zamezit jejich rušení udržováním uzamčených vstupů (po dohodě se správou majetku Armády ČR).

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Viz přílohy:

T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo je vyhlášené a tvoří ho část parcely č. 2304/1 v k. ú. Říčky v Orlických horách, v pruhu 50 m na části obvodu rezervace (viz mapová příloha M2), jedná se přitom současně o I. a II. zónu CHKO Orlické hory. Lesní porosty v ochranném pásmu lesnický obhospodařovat pokud možno s využitím maloplošných obnovních prvků tak, aby těžebním zásahem nedošlo k náhlému odclonění rezervace a vzniku rozsáhlých porostních stěn. Při umělé obnově přednostně umisťovat meliorační a zpevňující dřeviny přirozené druhové skladby (viz Rámcová směrnice péče o les).

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Grafický operát katastru nemovitostí v dotčeném území sestává z katastrální mapy digitalizované (KMD). Území PR Komáří vrch a její ochranné pásmo je vymezeno souřadnicemi lomových bodů v souřadnicovém systému S-JTSK.

Značení hranic rezervace v terénu je dostatečné, místy nevýrazné, proto je navržena jeho obnova. Terénní značení odpovídá vyhlášce č. 45/2018 Sb.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Zásahy většího rozsahu, např. využití biocidů k asanaci aktivního kůrovcového dříví, těžební a pěstební práce v lesních porostech, které mění biologickou rozmanitost, strukturu a funkci ekosystémů (viz Metodické doporučení k uplatnění pojmu intenzivní technologie a souvisejících pojmů použitých v zákoně č. 114/1992 Sb. zveřejněné ve věstníku MŽP č. 6/2013) vyžadují platnou výjimku podle ustanovení § 43 zákona č. 114/1992 Sb.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejnosti

Na základě bližších ochranných podmínek (viz zřizovací výnos MK ČSR z 9. 8. 1973 o zřízení státní přírodní rezervace Komáří vrch) je veřejnosti rezervace přístupná jen po lesních a značených cestách.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Doporučuje se údržba a průběžná aktualizace stávajícího informačního panelu a hraničních sloupků s informačními tabulkami, dle potřeby jejich doplňování a obnova.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

K červnu 2019 jsou čerstvě k dispozici závěrečné zprávy či alespoň předběžné výsledky z bryologického, floristického, fytoecologického, mykologického a herpetologického průzkumu PR Komáří vrch. Tyto výsledky již jsou zahrnuty v tomto plánu péče. Vzhledem k aktuálním změnám (srážky, teplota, vitalita a zmlazování různých dřevin) je patrně na místě zvážit aktualizaci lesnické typologie. S ohledem na popsané a v souvislosti s dosavadními výsledky monitoringu se navrhuje zpracování průzkumu bezobratlých, kterým byla dosud věnována malá pozornost (zejména brouků, dalších skupin hmyzu a měkkýšů).

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Dosadba a podsadba MZD	5000 ks	1	100.000,-
Ochrana dřevin (repelenty)	1000 ks	10	12.000,-
Stavba a oprava oplocenek	150 m	1	45.000,-
Výchovné zásahy ve prospěch MZD	2 ha	1	20.000,-
Oprava informační tabule	1 ks	1	23.000,-
Obnova pruhového značení hranic rezervace	1950 m	1	3.000,-
Asanace kůrovcového dříví odkorněním	5 m ³	10	30.000,-
Odstraňování odpadu z porostů 60B2a a 60B2c	1 ha	2	10.000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			243.000,-

4.2 Použité podklady a zdroje informací

EHREDORFER, F., HAMANN, U. 1965: Vorschläge zu einer floristischen Kartierung von Mitteleuropa. – Ber. Deutsch. Bot. Ges., 78: 35–50.

GERŽA, M., 2018a: *Floristická inventarizace lokality PR Komáří vrch*. Závěrečná zpráva. 35s.

GERŽA, M., 2018b: *Fytocenologická inventarizace lokality PR Komáří vrch*. Závěrečná zpráva, 38s.

GRULICH, V., CHOBOT, K., 2017: *Červený seznam ohrožených druhů České republiky - cévnaté rostliny*. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 178s.

HEJDA, R., FARKAČ, J., CHOBOT, K., 2017: *Červený seznam ohrožených druhů České republiky - bezobratlí*. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 612s.

HOLEC, J., BERAN, M. 2006: *Červený seznam hub (makromycetů) České republiky*. Sborník prací z ochrany přírody, AOPK ČR.

CHYTRÝ, M., KUČERA, T., KOČÍ, M., GRULICH, V., LUSTYK, P. (eds.) 2010: *Katalog biotopů ČR*. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

KACÁLEK, D., 2006: *Přirozená obnova a porostní poměry v přírodě blízkých smíšených porostech Orlických hor a jejich podhůří*. Disertační práce. FLD ČZU Praha, 126 s.

KRÁLÍČEK, I., 2017: *Analýza vývoje stanovištních a porostních poměrů lesních ekosystémů s dominantním bukem lesním ve vybraných rezervacích v CHKO Orlické hory*. Disertační práce. PřF UHK Hradec Králové, 188 s.

KRÁLÍČEK, I., VACEK, Z., VACEK, S., REMEŠ, J., BULUŠEK, D., KRÁL, J., ŠTEFANČÍK, I., PUTALOVÁ, T., 2017: *Dynamics and structure of mountain autochthonous spruce-beech forests: impact of hilltop phenomenon, air pollutants and climate*. Dendrobiology vol. 77, s. 119-137.

LEMBERK, V., 2018: *Inventarizační průzkum plazů v PR Komáří vrch*. Závěrečná práce, 9 s.

MACKOVČIN, P., SEDLÁČEK, M., FALTYSOVÁ, H. (eds.), 2002: *Chráněná území ČR, svazek V., Královéhradecko*. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, 409 s.

MYŠKOVÁ, T., 2019: *Bryologický průzkum PR Komáří vrch*. Závěrečná zpráva, 11s.

NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ, Z., 1998: *Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky: textová část*. Praha: Academia, ISBN 80-200-0687-7.

OPLETAL, M., 1980: *Geologie Orlických hor*. Praha, Academia, 202 s.

QUITT, E., 1971: Klimatické oblasti Československa. Stud. Geogr. 16: 1 – 79.

ROČEK, Z. (EDS.), 1977: *Příroda Orlických hor a Podorlicka*. Praha: Státní zemědělské nakladatelství. 660 s.

SKALICKÝ, V., 1988: *Regionálne fyto geografické členení*. In: HEJNÝ, S., SLAVÍK, B. (eds): Kvetena České socialistické republiky 1. Praha: Academia. pp. 103 – 121

VACEK, S., 1985: *Státní přírodní rezervace Komáří vrch*. Orlické hory '85, edice ochrana a tvorba životního prostředí – svazek 7, s. 15-17.

VACEK, Z., VACEK, S., BÍLEK L., KRÁL, J., REMEŠ, J., BULUŠEK, D., KRÁLÍČEK, I. 2014: *Ungulate Impact on Natural Regeneration in Spruce-Beech-Fir Stands in Černý důl Nature Reserve in the Orlické Hory Mountains, Case Study from Central Sudetes*. Forests 5, 2929-2946.

Plánovací dokumentace:

- *Lesní hospodářský plán LHC 508704 Kolowratské lesy Rychnov nad Kněžnou 2011-2020*. (Lesprojekt Hradec Králové, s. r. o., 2010).
- *Oblastní plán rozvoje lesů: Přírodní lesní oblast 25 Orlické hory 1999-2018*. (Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, 1999).
- *Plán péče o PR Komáří vrch 2011-2019*. (Správa CHKO Orlické hory, 2010).

Internet, WMS, IMS:

- Česká geologická služba <http://www.geologicke-mapy.cz/>
- Český úřad zeměměřický a katastrální: <http://wms.cuzk.cz/wms.asp?>
- Nálezová databáze ochrany přírody: <https://portal.nature.cz/nd/find.php?X=X>
- Mapy AOPK ČR: <http://mapy.nature.cz/>
- Ústav pro hospodářskou úpravu lesů: <http://geoportal2.uhul.cz/>

Legislativní předpisy (v platném znění):

Vyhláška č. 395/1992 Sb.
 Vyhláška č. 45/2018 Sb.
 Vyhláška č. 298/2018 Sb.
 Vyhláška č. 84/1996 Sb.
 Zákon č. 114/1992 Sb.
 Zákon č. 289/1995 Sb.

Předběžné výsledky:

TEJKLOVÁ, T., 2019: *Inventarizační průzkum hub v přírodní rezervaci Komáří vrch*.

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
EVL	evropsky významná lokalita
GIS	geografický informační systém
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
IUCN	International Union for Conservation of Nature (Mezinárodní svaz ochrany přírody)
KN	katastr nemovitostí
LHC	lesní hospodářský celek
LHP	lesní hospodářský plán
MZD	meliorační a zpevňující dřeviny
MŽP	ministerstvo životního prostředí
NRBK	nadregionální biokoridor
OOP	orgán ochrany přírody
OPRL	oblastní plán rozvoje lesů
PK	pozemkový katastr
PLO	přírodní lesní oblast
PO	ptačí oblast

PR	přírodní rezervace
RBC	regionální biocentrum
SLT	soubor lesních typů
SPR	státní přírodní rezervace
ÚSES	územní systém ekologické stability
ZCHÚ	zvláště chráněné území

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Plán péče zpracovala Agentura ochrany přírody a krajiny ČR – Regionální pracoviště Východní Čechy, Správa CHKO Orlické hory.

Na zpracování se podíleli:

Ladislav Čepelka (text)

Lucie Berkovcová (zoologie)

Rudolf Remeš (mapové přílohy)

Zuzana Mruzíková (botanika)

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

Ing. David Rešl

V Rychnově nad Kněžnou 25. 6. 2019.

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich** (Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch, zásahů a objektů**

Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 - **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Vrstvy: Příloha V1 - **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Fotografie: Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Tabulka T1 – Popis porostů a výčet plánovaných zásahů v nich (tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich (označení JPRL dle LHP pro LHC Kolowratské lesy Rychnov nad Kněžnou v období 2011-2020)

Označení JPRL/dílčí plochy	Část JPRL/dílčí plochy	Výměra (ha)	Číslo rámcové směrnice/	Dřeviny	Zastoupení dřevin	Stupeň přirozenosti*	Doporučený zásah	Naléhavost**	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
			Porostní typ		(%)				
60B2a		0,91	1B	sm	80	6	Vhodnými výchovnými zásahy (do 30 % zásoby) docílit přirozeného zastoupení jednotlivých dřevin, dle potřeby odstraňovat odpad	2	Odklízet odpad
				bk	15				
				jr	5				
60B2c		0,63	1B	sm	95	6	Vhodnými výchovnými zásahy (do 30 % zásoby) zvýšit podíl MZD, dle potřeby odstraňovat odpad	3	Odklízet odpad
				bk	5				
60B3a		0,81	1B	sm	98	6	Provádět výchovné zásahy ve smrkovém porostu (do 30 % zásoby); vyřezávat roztroušeně rozmístěnou kleč. Ve vzniklých prostorách zvyšovat podíl MZD (přirozená obnova, podsadby); chránit před zvěří	2	
				bk	2				
60B3b		0,69	1B	kos	60	6	Ochrana kultur před zvěří	1	V LHP uváděná kleč byla v letech 2015 a 2016 vyřezána; 2018 byly do oplocenky dosázeny dřeviny v poměru dle přirozené skladby (BK, JD, JŘ, KL, SM)
				bk	5				
				sm	35				
60B5/2b	2b	0,27	1A	sm	40	3b	Aktuálně bez zásahu	1	Jádru rezervace
				bk	45				
				jr	15				
	5	0,11	1A	sm	30	3b	Aktuálně bez zásahu	1	Jádru rezervace
				bk	70				
60B7a		1,99	1B	sm	100	6	Provádět výchovné zásahy do 20 % zásoby. Ve vzniklé ředině dát prostor přirozené obnově (BK, BR, SM), příp. dosázet vzácnějšími dřevinami přirozené druhové skladby (BK, JD, JR); ty chránit před zvěří.	3	
60B7b		0,81	1B	sm	100	6	Provádět výchovné zásahy do 20 % zásoby. Ve vzniklé ředině dát prostor přirozené obnově (BK, BR, SM), příp. dosázet vzácnějšími dřevinami přirozené druhové skladby (BK, JD, JR); ty chránit před zvěří.	3	

Označení JPRL/dílčí plochy	Část JPRL/dílčí plochy	Výměra (ha)	Číslo rámcové směrnice/	Dřeviny	Zastoupení dřevin	Stupeň přirozenosti*	Doporučený zásah	Naléhavost**	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
			Porostní typ		(%)				
60B15a/9a/2e	2e	0,26	1A	bk	70	3b	Podpora zmlazení vzácnějších dřevin (ochrana JR, KL, příležitostně podsadby JD)	1	Jádro rezervace
				sm	25				
				jr	5				
	9a	0,38	1A	bk	85	3b	Podpora zmlazení vzácnějších dřevin (JR, KL, příležitostně podsadby JD)	1	Jádro rezervace
				sm	15				
	15a	0,75	1A	bk	65	3b	Podpora zmlazení vzácnějších dřevin (JR, KL, příležitostně podsadby JD)	1	Jádro rezervace
				sm	35				
60B15b/9b/2d	2d	0,95	1A	sm	28	3b	Podpora zmlazení vzácnějších dřevin (JR, KL, příležitostně podsadby JD)	1	Jádro rezervace
				bk	70				
				jr	2				
	9b	1,36	1A	bk	85	3b	Podpora zmlazení vzácnějších dřevin (JR, KL, příležitostně podsadby JD)	1	Jádro rezervace
				sm	15				
	15b	2,73	1A	bk	65	3b	Podpora zmlazení vzácnějších dřevin (JR, KL, příležitostně podsadby JD)	1	Jádro rezervace
				sm	35				
60B101		0,08					Bez zásahu		Bezlesí - opuštěný lom
60B501		0,05					Bez zásahu		Bezlesí - bunkr se zimovištěm netopýrů
60B502		0,02					Bez zásahu		Bezlesí - bunkr se zimovištěm netopýrů

**Stupeň přirozenosti je stanoven dle Vyhl. č. 45/2018;*

1 – les původní

2 – les přírodní

3 – les přírodě blízký

3a) – ponechaný samovolnému vývoji

3b) – dočasně prováděné účelové zásahy

3c) – trvale prováděné účelové zásahy

4 – les nově ponechaný samovolnému vývoji

5 – les významný pro biodiverzitu

6 – les produkční – stanovištně původní

7 – les nepůvodní

***Naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:*

1. *stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),*
2. *stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),*
3. *stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení v období platnosti plánu péče neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).*

Příloha F1 – vybraná fotodokumentace (není-li uvedeno jinak, Gerža M., 2018)

Obr. 1: Bučina s přirozeným zmlazením

Obr. 2: Starší buky jsou na Komářím vrchu osidlovány troudnatcem kopytovitým a jen zřídka se pak dožívají 200 let.

Obr. 3: I staré smrčiny mají aktuálně v podrostu převážně bukové zmlazení.

Obr. 4: Jeden ze tří bunkrů na Komářím vrchu: oblíbené zimoviště netopýrů. (Foto: Čepelka, L., 2018)